**IX MIĘDZYNARODOWY MARSZ GOLGOTY WSCHODU W DNIU 12.04.2024**

**WE WROCŁAWIU**

Uroczystość religijno-patriotyczna w dniu **12.04.2024** w której wzięło udział 85 członków z 20 oddziałów Związku Sybiraków z całej Polski oraz goście z Litwy zorganizowana była w dwóch częściach.

I. część liturgiczna-Msza św koncelebrowana w kościele pw. NMP Matki Pocieszenia przy ul. Wittiga 10

II .Uroczystość patriotyczna w Sanktuarium Golgoty Wschodu

**Ad części I**

Po wprowadzeniu pocztów sztandarowych do kościoła:Wojska Polskiego,Związku Sybiraków,szkół,harcerzy i kwintetu Orkiestry reprezentacyjnej Wojsk Lądowych odegrano **Hymn Państwowy**. Wiersz **Marii Galas** „**O Golgoto Wschodu**”zaprezentowała laureatka VII Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji Sybirackiej uczennica klasy 6 SP w Kiełczowie Julia

Następnie Proboszcz tutejszej parafii **O .Witold Baran** przedstawił JE ks. biskupa **Macieja Małygę** oraz koncelebransów księży kapelanów:ks prof**. Franciszka Głoda** ,ks **Jerzego Żytowieckiego**. ks.płk *Janusza Radzika*,ks **Igora Hambura** i innych. Potem przywitał zaproszonych gości :

- pana **Kordiana Borejkę** Prezesa Zarządu Głównego Związku Sybiraków i p.**Ryszarda Janosza** Prezesa oddziału wrocławskiego
-pana **Romana Potockiego** Starostę Powiatu Wrocławskiego
-pana **Marcina Krzyżanowskiego** vice Marszałka Dolnośląskiego
-panią **Dorotę Kozak Rybską** z WCRS
-pana płk **Krzysztofa Lisa** PO Dowódcy Garnizonu Wrocław i towarzyszących mu Oficerów
-pana płk **Adama Przygodę** Prorektora Akademii Wojsk Lądowych
-pana **Kamila Dworaczka Dyrektora oddziału IPN we Wrocławiu**
**-pana Andrzeja Jerie** Dyrektora Ośrodka Pamięć i Przyszłość
-pana **Ogonowskiego** ze Związku Inwalidów Wojennych RP
- Dyrektorów ,nauczycieli i uczniów szkół im **Zesłańców Sybiru**
-Sybiraków z całej Polski i Litwy,parafian i mieszkańców Wrocławia

Po powitaniach rozpoczęła się liturgia Mszy św,której przewodniczył **JE ks biskup Maciej Małyga.**Homilię wygłosił w oparciu o Ewangelię św Jana roz 6,1-15 o cudownym rozmnożeniu chleba przez Jezusa w Galilei i o trudnym wyborze między chlebem a wolnością. Wszyscy celebransi modlili się za zesłańców na nieludzką ziemię. Przed błogosławieństwem **JE biskup Małyga** otrzymał medal **„95 lecia Związku Sybiraków”** z rąk Prezesa **Konrada Borejki**.Po zakończonej Mszy św ,wyprowadzeniu pocztów sztandarowych ,uczestnicy uroczystości przemieścili się przed ołtarz polowy Sanktuarium Golgoty Wschodu.

**Ad cz II**.Tu po odegraniu i ośpiewaniu **Hymnu RP** nastąpiły kolejne powitania gości,którzy ze względu na obowiązki nie uczestniczyli w części I.
Prezes **Ryszard Janosz** serdecznie przywitał :
-p. **Macieja Awiżenia** Wojewodę Dolnoślaskiego wraz z towarzyszącymi osobami,po raz pierwszy uczestniczący w naszej uroczystości
-p. **Jacka Sutryka** Prezydenta Wrocławia,wielkiego przyjaciela naszego Związku
-p. Nadinspektora **Pawła Półtorzyckiego** Komendanta Wojewódzkiego Policji wraz z oficerami
-p **Ewę Skrzywanek** Dolnośląską Kurator Oświaty

-p. **Dorotę Feliks** dyrektor Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego
-p. p**łk Edwarda Chyłę** d-cę 16 Brygady Obrony Terytorialnej
-p. **Damiana Mrozka** radnego Sejmiku Dolnośląskiego oraz resztę uczestników z całej Polski od Szczecina po Białystok od Jeleniej Góry po Rzeszów oraz gości z Litwy.
-P.**Marka Mutora** przewodniczącego Europejskiej Platformy Pamięci i Sumienia upamiętniającej ofiary reżimów totalitarnych

Następnie zaproszeni goście mieli krótkie wystąpienia dotyczące cierpień Polaków i konieczności kultywowania pamięci o Nich.
Kolejno występowali:

Prezes Zarządu Głównego Związku Sybiraków p**.Kordian Borejko**
Wojewoda dolnośląski pan **Maciej Awiżeń**
Prezydent Wrocławia **Jacek Sutryk**
V-ce Marszałek województwa Dolnośląskiego p.**Marcin Krzyżanowski**
Dyrektor Ośrodka Pamięć i Przyszłość p**.Andrzej Jerie**
-przedstawiciele Litwy : p**.Sinigaila Vladas,Janas Jakaitis,Rolandas Raibikis i Saulius Carna**

Odczytany został list Szefa Urzędu Do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych **p.Lecha Parella** ( w załączeniu)

Kolejnym punktem uroczystości było wręczenie odznaczeń.
1.Krzyż zesłańców Sybiru przyznano następującym Sybirakom

**p. Krystynie Jaworskiej. p. Krystynie Kalecie.p.Irenie Knossali,p.Helenie Kubiak.p.Leonowi Łaskarzewskiemu** i p**.Jadwidze Sienkiewicz**.( nie wszyscy mogli być obecni) Odznaczenia wręczył Wojewoda Dolnośląski p.**Maciej Awiżeń** w asyście Prezesa **Ryszarda Janosza**

2.Złotą Odznaką Honorową Sybiraka
udekorowano p.**Ludmiłę Koszałko,**p.**Jacka Sutryka** Prezydenta Wrocławia i **p.płk Marka Brzezichę** Dowódcę Garnizonu Wrocław. Dekoracji dokonał Prezes Zarządu Głównego Związku Sybiraków p**. Kordian Borejko** w asyście Prezesa **Ryszarda Janosza**

3.Złotą Odznaką"Za Zasługi dla Związku Sybiraków"
odznaczono **p. Paulinę Kużaj-Markiewicz** i p.J**ana Zagwojskiego.** Dekoracji dokonał również Prezes **Kordian Borejko** i Prezes **Ryszard Janosz**

Po ceremonii odznaczeń odczytano **Apel Pamięci (**w załaczeniu) a następnie Kompania Honorowa WP oddała **Salwę Honorową** dla uczczenia wszystkich **Ofiar Golgoty Wschodu**

Następnie nastąpiło składanie wieńców i wiązanek kwiatowych przy **Panteonie Golgoty Wschodu**
Kolejność delegacji była następująca:

Związek Sybiraków
Wojewoda Dolnośląski
Dowódca Garnizonu Wrocław
Marszałek Województwa Dolnośląskiego
Prezydent Wrocławia
Starosta Powiatu Wrocławskiego
Pozostałe delegacje

Po złożeniu kwiatów Orkiestra WP odegrała Pieśń Reprezentacyjną Wojska Polskiego słynne Legiony a Prezes Ryszard Janosz serdecznie podziękował wszystkim uczestnikom i organizatorom

tej wzruszającej uroczystości religijno-patriotycznej. Na zakończenie odtworzono i odśpiewano **Hymn Sybiraków.** Odprowadzono sztandary i wszyscy zostali zaproszeni na wojskową grochówkę do ogrodów i sali parafialnej. Chętni mogli obejrzeć wystawę Golgota Wschodu. Przyjezdni z całej Polski i Litwy zostali przetransportowani autobusem do hotelu Ibis i po obiedzie większość wybrała się w drogę powrotną.